

Nya regler för fjärr- och distansundervisning - vad gäller efter regeländringarna?

Kortfattad bakgrund

I augusti 2020 ändrades skollagen på så sätt att det efter sommaren (efter 30 juni 2021) finns utökade möjligheter att använda sig av fjärr- och distansundervisning samt att lämna över sådan undervisning till en annan utförare (entreprenad). Reglerna ändrades för att bättre kunna möta elevernas rätt till kvalitativ undervisning av behöriga och legitimerade ämneslärare.

De utökade möjligheterna i skollagen ska inte förväxlas med den fjärr- och distansundervisning som kan ges med stöd av den nya tillfälliga "Corona-förordningen" (2020:115) vid spridning av viss smitta.

Som stöd inför eventuella beslut om att använda fjärr- och distansundervisning följer en kortfattad sammanfattning om vad de nya reglerna innebär.

Fjärrundervisning

Vad gällde tidigare?

- Begränsning till moderna språk, modersmål och samiska samt studiehandledning på modersmålet och integrerad samisk undervisning i grundskolan.
- Endast tillåtet om det inte finns någon behörig lärare (i vissa fall "annan lämplig person") att använda inom huvudmannens skolenhet eller om elevunderlaget är otillräckligt.

När får man använda fjärrundervisning?

- Om det saknas behörig lärare vid huvudmannens skolenhet (måste ha försökt anställa).
- Eller om elevunderlaget för en viss skolenhet är så begränsat att ordinarie undervisning inom skolenheten leder till betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för huvudmannen.

Begränsningar

- Fjärrundervisning får inte användas i alla ämnen, men fler ämnen* än tidigare.
- Finns begränsningar i omfattning och årskurser** som man får använda fjärrundervisning/utföra åt annan.

Övrigt

- Bara den som är behörig och legitimerad i ämnet får fjärrundervisa.
- Huvudmannen beslutar. Får avse högst ett läsår åt gången.
- Beslut om att använda/utföra (åt annan) fjärrundervisning ska dokumenteras och anmälas till Skolinspektionen.

Vilka ämnen gäller detta?

* I grundskolan (och motsvarande skolformer) får fjärrundervisning användas i ämnena engelska, matematik, moderna språk, modersmål, naturorienterande ämnen: biologi, fysik och kemi, samhällsorienterande ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, samiska, svenska, svenska som andraspråk, teckenspråk, och teknik. I grundskolan får fjärrundervisning även användas för integrerad samisk undervisning.

I gymnasieskolan får fjärrundervisning användas i ämnena biologi, engelska, filosofi, fysik, företagsekonomi, geografi, grekiska, historia, juridik, kemi, latin, matematik, moderna språk, modersmål, naturkunskap, psykologi, religionskunskap, samhällskunskap, svenska, svenska som andraspråk, teckenspråk, och teknik. Skolverket kan medge fjärrundervisning i kurser även i andra ämnen.

**Begränsningarna gällande årskurser regleras i skolförordningen och gymnasieförordningen. Exempelvis får fjärrundervisning i grundskolans årskurs 1-6 bara användas vid undervisning i modersmål. I årskurser 4-6 för fjärrundervisning även användas i moderna språk och teckenspråk. Först i grundskolans årskurs 7-9 får fjärrundervisning användas i samtliga av de ämnen som anges ovan.

Fjärrundervisning får överlämnas på entreprenad. Men bara huvudman inom skolväsendet får utföra fjärrundervisning åt annan huvudman.

Distansundervisning

Vad gällde tidigare?

- Inte en reglerad undervisningsform i skollagen.
- Inte tillåten som undervisningsform i grund- och gymnasieskolan utanför försöksverksamhet (Torsås), men används inom Vux samt för utlandssvenskar (Sofia Distans).
- Används i viss utsträckning som särskilt stödåtgärd/särskild undervisning för hemmasittare i grundskolan, men faller egentligen utanför skollagens reglering av tillåtna undervisningsformer.

När får man använda distansundervisning?

- Som särskilt stöd om inte kan delta i ordinarie undervisning på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik.
- I gymnasieskolan (och gymsär) även en hel utbildning om dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik eller av andra särskilda skäl.

Begränsningar

- Alla andra möjligheter till särskilt stöd är uttömda/olämpliga och medgivande från v-hav (grundskolan).
- I gymnasieskolan krävs enbart elevens medgivande, inget krav på uttömda andra åtgärder etc.
- I lågstadiet krävs synnerliga skäl, beslut får avse högst en termin åt gången.
- Enbart i vissa ämnen*

Övrigt

- Bara den som är behörig och legitimerad i ämnet får distansundervisa.
- Rektorn beslutar om särskilt stöd i form av distansundervisning inom ramen för ÅP. Får ej delegeras.

Vilka ämnen gäller detta?

*I grundskolan (och motsvarande skolformer) får distansundervisning användas i ämnena engelska, matematik, moderna språk, modersmål, naturorienterande ämnen: biologi, fysik och kemi, samhällsorienterande ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, samiska, svenska, svenska som andraspråk, teckenspråk, och teknik. I gymnasieskolan finns ingen begränsning i vilka ämnen som distansundervisning får användas i.

Distansundervisning får överlämnas på entreprenad, men bara till huvudman inom skolväsendet som dessutom har särskilt godkännande för distansundervisning specifikt.